

Høgar væntanir fáa lesandi at gera sær ómak

Um útbúgvingarstovnur hevur høgar væntanir um, hvussu nógv tíð lesandi eiga at brúka til lestur, so brúka lesandi eisini meiri tíð til lesturin. Tað staðfestir nýggj kanning, sum Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) hevur gjørt. Kanningin vísir, hvørji amboð framhald-

andi útbúgvingar kunnu brúka at fremja lestrarorku hjá teim lesandi.

Lestrarorka er mátistokkur fyri, hvussu nógv tíð lesandi brúka til undirvísing, fyrireiking, bólkaarbeiði v.m. Lestrarorkan er av stórum týðningi, tá hugsað verður um, hvussu

nógv lesandi fáa burtur úr lestrinum. Fleiri kanningar vísa, at lesandi brúka alt ov lítið av tíð til lesturin. Í roynd og veru er tað so, at lestrarorkan hjá nógvum er so låg, at talan ikki er um fulltíðarlestur. Bert 42% av teim lesandi brúka 37 tímar ella meiri um vikuna

til lestur.

Tað er nógv minni enn teir 40 - 48 tímarnir, sum lesandi eiga at brúka, um tey skulu røkka fullari tíð roknað fyri alt árið, tá ið ein tekur hædd fyri nógvu frídøgunum.

Spyr og fá svar um útbúgvingar. Allar. Allastaðni.

Tað er tú, sum tekur endaliga avgerð um tína útbúgving, men nú kanst tú fáa svar upp á spurningar um lestur her í Sosialinum. Holger Arnbjerg, sum starvast á Altjóða Skrivstovuni við Fróðskaparsetur Føroya, vegleiðir teg um tinar møguleikar innan útbúgving og um tey fíggarligu viðurskiftini. Holger arbeidir dagliga við at vegleiða fólk, sum ætla sær undir útbúgving í Føroyum ella uttanlands, antin tað er styttri ella longri útbúgving, verklig ella ástøðilig.

Tú kanst senda spurningar um útbúgvingar til post@sosialurin.fo, og so svarar Holger tær her í Sosialinum.

Ítróttarleiðsla (Sportsmanagement)

Spurningur 1:

Johan gongur í 2.s og íðkar nógvan ítrótt. Hann vil fegin arbeiða við ítróttaleiðslu og vil arbeiða í einum ítróttafelag. Hann er eisini áhugaður í vinnulívsbúskapi, so hann ivast, um tað man verða gjørligt at samantvinna hesi bæði áhugamálini, sum hann heldur eita Sports-management.

Svar:

Tað finnst ymsar útbúgvingar, sum samantvinna ítrótt og búskaparfrøði.

Fyrst er at siga, at eingin teirra inniber at íðka ítrótt. Triggjar ymsar Sportmanagement útbúgvingar finnst á trimum ymsum útbúgvingarstigum:

A) Yrkisakademi-útbúgvingin Serviceøkonom á m.a. Erhvervsakademi Sjælland í Slagelse bjóðar lestur í Service-management – Sport & Event. Hendan útbúgving tekur 2 ár,

og 3 mðr. fara til starvslæru í einari fyrirkøku.

B) Professionsbachelor-útbúgvingin Sportsmanagement, (sum helst er tann, sum Johan hevur hoyrt um) tekur 1½ ár, men upptøkukravið er viðkomandi yrkisakademi-útbúgving so sum serviceøkonom, markedsføringsøkonom ella finansøkonom. Á CPH Business kann ein eisini verða upptikin við útbúgvingini, Financial Controller. Tann útbúgvingin tekur so statt 3½ ár íalt, har ein fer tvær ferðir í 3 mðr. langa

starvslæru.

C) Syddansk Universitet (SDU) hevur bachelor útbúgving í almennum yrkisbúskapi við útbúgvingarbreyt í Sports- og Eventsmanagement, sum eisini verður kallað HA – Sports- og eventmanagement. Hetta er ein 3 ára long ástøðilig universitetsbachelor, og upptøkukrøvini eru miðnámsútbúgving við kravi um danskt A, enskt B og matematikk B umframt søgu, hugmynda-søgu, samtíðarsøgu ella altjóða búskap – øll á B stigi. Fyri

at fáa arbeiði vilja tey flestu halda fram at lesa eina kandidatútbúgving eftir universitetsbachelor-útbúgvingina, hetta tekur 2 ár. Tann mest sjálvsagða útbúgvingin vildi so verið Cand. Merc. Sports and Event Management á SDU, sum er á enskum. Í alt tekur hetta 5 ár. Johan kann lesa meiri um útbúgvingarnar og hvat tær innibera á www.ug.dk og á heimasíðunum hjá útbúgvingarstovnunum.

v. Holger

Djórælækni ella djórasjúkrarøktarfrøðingur

Spurningur 2:

Ninna gongur á HTX. Hon er áhugað í djórum og hevur leingi droymt um at gerast djórælækni. Hon hevur tó frætt, at tað tíverri er so ringt at sleppa inn at lesa til djórælækna og at ársmet hennara ikki røkka upptøkukrøvunum. Eitt av vinfólklum hennara spurdi tí, um hon ikki heldur kundi gerast djórasjúkrarøktarfrøðingur (veterinærsygeplejerske) ístaðin. Hvør er munurin á hesum útbúgvingunum og hvørjir eru møguleikarnir at fáa starv eftir lokna útbúgving?

Svar:

Tað er rætt, at tað er torført at sleppa at lesa veterinærmedisin, sum er lesturin, ið førir til, at ein gerst djórælækni. Útbúgvingin er á Københavns Universitet, og upptøkukravið í ár var 10,6. Og í kvotu 2 í 2017, har umsøkjara verða mettir út frá einari roynd og einari samrøðu, vóru bert 93 av 503 umsøkjara upptiknir. Útbúgvingin er ein 3 ára long bachelor og ein 2½ ára long kandidat útbúgving. Undir universitets-útbúgvingini skal ein vera til reiðar at lesa nógvan tekst. Ikki fyrr enn triðja árið sum lesandi fer mann at fáast við djór. Á kandidatútbúgvingini velur ein seinasta árið eina fakliga leið, sum mann síðani verður serútbúgvin í (t.d. húsdjórum, rossum ella biomedisini). Nógv gerast starvandi djórælæknar, onnur arbeiða t.d. við matvørueftirliti, gransking og menning av landbúnaðarvørum. Á www.ku.dk sæst meiri um hetta. Útbúgvingar

til djórælækna á enskum við linari upptøkukrøvum finnst í øðrum londum, t.d. í Eystureuropa. Húsdjóravísindi (husdyrvidenskab) hevur linari upptøkukrav, men krevur tó matematikk á A-stigi, men kann vera ein annar møguleiki enn lestur til djórælækna. Les um hetta á www.ug.dk

Djórasjúkrarøktarfrøðingur (veterinærsygeplejerske) er ein yrkisútbúgving, sum tekur 4 ár. Djórasjúkrarøktarfrøðingurin hjálpir djórælækninum í samband við skurðviðgerðir, bindir um og tekur blóðroyndir, röntgenmyndir, fepur og puls. Hesi hava vanliga eisini umsitingarligar uppgávur á djórælæknastovuni. Ein kann velja sergreinina smádjór ella ross. Samanborið við universitets-útbúgvingina so er útbúgvingin til djórasjúkrarøktarfrøðing ein nógv meiri verklig útbúgving, sum verður deild upp í tíð á skúlanum og starvslæru í eini fyrirkøku. Ein skal hava fingið avtalu um starvslæru í lag frammanundan fyri at

sleppa undir seinnu undirvísingartilgongdina á skúlanum, tí tað eru so nógv, sum søkja um starvslærupláss. Á www.praktikpladsen.dk finnst góð-

kend starvslærupláss og á www.hansenberg.dk eru fleiri upplýsingar at finna.

v. Holger

